

ЛУЦЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ
БІЗНЕСУ
ТА ПРАВА

ДЕРЖАВОТВОРЧІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ: РЕАЛІЇ СЬОГОДЕННЯ

Корупція

Дискримінація

Порушення прав

Правовий нігілізм

Беззаконня

*Узурпація
влади*

II Всеукраїнська науково-практична конференція

23-24 квітня 2021 р.
м. Луцьк

Міністерство освіти і науки України
Луцький національний технічний університет
Факультет бізнесу та права
Кафедра права Луцького національного технічного університету
Волинський обласний центр зайнятості
Інститут держави і права країн Європи
Ужгородського національного університету
Кафедра аграрного, земельного та екологічного права
ім. академіка Василя Зіновійовича Янчука
Національного університету біоресурсів
та природокористування України

ДЕРЖАВОТВОРЧІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ: РЕАЛІЇ СЬОГОДЕННЯ

**Тези доповідей за матеріалами II Всеукраїнської науково-
практичної конференції 23-24 квітня 2021 року**

Луцьк, 2021

УДК 342.34
ДЗб

Державотворчі процеси в Україні: реалії сьогодення: Тези доповідей за матеріал. II Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Луцьк, 23-24 квітня 2021 року) / відп. ред. Я. І. Ленгер, А. М. Земко. – Луцьк: ІВВ Луцький НТУ, 2021. – 252 с.

Збірник містить тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції «Державотворчі процеси в Україні: реалії сьогодення», яка проходила 23-24 квітня 2021 року у Луцькому НТУ. В тезах доповідей розглянуті особливості державотворчих процесів в Україні. Збірник буде цікавий як науковцям та студентам а також всім, хто цікавиться державотворчими процесами в Україні.

Рекомендовано до друку вченою радою Луцького НТУ
(протокол № 12 від 30 червня 2021 р.)

Відповідальні за випуск:

Я. ЛЕНГЕР

доктор юридичних наук, професор кафедри права Луцького НТУ

ЗЕМКО А.М.

кандидат юридичних наук, доцент кафедри права Луцького НТУ

Організаційний комітет може не поділяти думку учасників.
Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники конференції

ISBN 978-617-672-240-3

© Авторський колектив, 2021

**Вітальне слово ректора
Луцького національного технічного університету**

Шановні учасники конференції, дорогі друзі, колеги!

Насамперед я хочу висловити подяку всім, хто знайшов можливість взяти участь у II Всеукраїнській науково-практичній конференції “Державотворчі процеси в Україні: реалії сьогодення».

Я надзвичайно пишаюся тим фактом, що до конференції виявлено значний інтерес і, незважаючи на складну ситуацію в країні, географія гостей нашого заходу є досить широкою. Коли ми планували конференцію та визначали її тему, навіть не могли уявити, наскільки сьогодні вона буде на часі. В умовах реформування в Україні суспільних відносин, зміни економічного та політичного устрою, оновлення духовної сфери дедалі більше інтенсифікуються правові зрушення в житті країни. Особливо важлива роль у розв’язанні завдань гармонізації суспільства належить правовій системі. Саме вона покликана здійснювати активний вплив на характер змін в суспільстві, сприяти гуманізації держави і права, вдосконаленню законодавчого процесу, піднесенню ефективності правового регулювання, формуванню високої суспільної та індивідуальної правосвідомості. Власне кажучи, у суспільстві існує загальне розуміння того, що проста заміна персоналій у високих кабінетах не дасть нової якості державного управління і не приведе до реальних позитивних змін у нашій країні, у тому числі в контексті її європейської інтеграції. Суспільно-політичні події, що розгортаються сьогодні в Україні, особливо загострили питання щодо необхідності повного перезавантаження системи влади. По-справжньому стабільна держава – це перш за все правова держава, з якою обґрунтовано пов’язане верховенство закону.

Близько 100 науковців, серед яких як слухачі, аспіранти, які лише починають свою наукову кар’єру, так і відомі в широких наукових колах учені, висловили свою думку, виказавши тим самим небайдужість до правових процесів, що відбуваються сьогодні в Україні. Для нас є важливою наукова позиція кожного з Вас.

Ще раз дякую за участь у конференції! Маю надію на подальшу співпрацю! Бажаю натхнення, невтомного творчого пошуку, нових ідей та їх реалізації.

Ректор Луцького національного технічного університету
доктор економічних наук, професор
Ірина ВАХОВИЧ

ЗМІСТ

Секція 1.

ІСТОРІЯ ТА ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА, ФІЛОСОФІЯ ПРАВА, КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО. МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

Анісімов О.В.

ДЕФЕКТИ БАЛАНСУ ВЛАДИ ЗА КОНСТИТУЦІЄЮ УКРАЇНИ..... 11

Берч В.В.

ПИТАННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ СУДОЧИНСТВА ЗА УЧАСТЮ ПРИСЯЖНИХ У КАНАДІ..... 15

Вісін В.В., Вісина Т.М.

ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ КООПЕРАТИВНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В УМОВАХ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ..... 17

Демчук А.М.

ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ GDPR В КРАЇНАХ ЄВРОПИ..... 19

Ленгер Я.І.

ЛОКАЛЬНО-ПРАВОВІ КОЛІЗІЇ, ПРОБЛЕМИ ІСНУВАННЯ І ВРЕГУЛЮВАННЯ 24

Львова Є.О.

ЩОДО НАПРЯМКІВ МІДЖЕРЖАВНОЇ КООПЕРАЦІЇ З МЕТОЮ ПОДОЛАННЯ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ НОРМАТИВНОСТІ ПРАВА ЗА УМОВ ПАНДЕМІЇ COVID-19 SARS... 26

Мішина Н.В.

НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНІ АВТОНОМІЇ: ПОСТАНОВКА ПИТАННЯ 30

Паскар А.Л.

ЗВЕРНЕННЯ ДО СУДУ ЯК СКЛАДОВА ПРАВА НА СУДОВИЙ ЗАХИСТ..... 31

Пундор Ю.О.

ПРО РІК РОБОТИ НИНІШНЬОГО СКЛАДУ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ..... 35

Секція 2.

ЗЕМЕЛЬНЕ, АГРАРНЕ ТА ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО

Бакай Ю.Ю.

СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АГРОТУРИЗМУ В УКРАЇНІ..... 39

Бредіхіна В.Л.

ЕКОНОМІКО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ В СУЧАСНОМУ ДЕРЖАВОТВОРЕННІ..... 42

Вацшиш М.Я.

ТРАНСКОРДОННА СПІВПРАЦЯ УКРАЇНИ У СФЕРІ ОХОРОНИ БІОРИЗНОМАНІТТЯ..... 46

Гафурова О.В.

ЗАПОБІГАННЯ ШКІДЛИВІЙ ДІЇ ВОД: ФІНАНСОВО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ..... 49

Дейнега М.А.

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА ЯК ФАКТОРУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ... 52

Донець О.В.

ФОРМУВАННЯ ІНСТИТУТУ ВІДТВОРЕННЯ (ВІДНОВЛЕННЯ) ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ ТА КОМПЛЕКСІВ ЯК УМОВА ПЕРЕТВОРЕННЯ УКРАЇНИ НА ЕКОЛОГІЧНУ ДЕРЖАВУ..... 56

Духневич А. В. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ТА БЕЗПЕЧНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ: СИСТЕМА GLOBAL G.A.P.....	59
Єрмоленко В.М. МІЖНАРОДНІ ДОГОВОРИ ЯК ДЖЕРЕЛА СУЧАСНОГО АГРАРНОГО ПРАВА.....	62
Земко А.М. ДО ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ АГРАРНИХ РОЗПИСОК В УКРАЇНІ.....	65
Карпінська Н.В. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СИСТЕМИ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ТА РЕЄСТРАЦІЇ ТВАРИН В УКРАЇНІ У СВІТЛІ ВИМОГ ЄС.....	68
Корнієнко Г.С. ФОРМУВАННЯ ПРАВОВІДНОСИН У СФЕРІ АГРОБІЗНЕСУ.....	72
Курман Т.В. СУЧАСНА ЗЕМЕЛЬНА РЕФОРМА І СТАЛИЙ РОЗВИТОК АГРОСФЕРИ: ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ.....	74
Лісова Т.В. ДО ПИТАННЯ ПРО ВИНИКНЕННЯ ПРАВОВІДНОСИН ЩОДО ВІДНОВЛЕННЯ ЗЕМЕЛЬ.....	77
Новак Т.С. ДО ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ АНТИБІОТИКІВ У ТВАРИННИЦТВІ.....	80
Пахолюк А.М. ЩОДО КЛАСИФІКАЦІЇ АГРАРНИХ ФІНАНСОВИХ ПРАВОВІДНОСИН.....	83
Панченко В.В. РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ: МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ ДОСВІД.....	87
Покальчук М.Ю. ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ФЕРМЕРСТВА В УКРАЇНІ.....	90
Радченко А.М. ДЕЯКІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ГЕННО МОДИФІКОВАНИХ СОРТІВ РОСЛИН.....	92
Савельєва О.М. ПРО ОБ'ЄКТНИЙ СКЛАД РИНКОВИХ ЗЕМЕЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИН.....	97
Статівка А.М. ПРАВОВІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ГЕНЕТИЧНО-МОДИФІКОВАНИХ ОРГАНІЗМІВ В КОНТЕКСТІ ВИМОГ ЗАКОНОДАВСТВА ЄС.....	99
Суєтнов Є.П. ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ВІДНОВЛЕННЯ ПРИРОДНИХ ЕКОСИСТЕМ ЯК УМОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	102
Туєва О.М. ПРАВОВІ ПИТАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ВИРОБНИКІВ ОРГАНІЧНОЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ	105
Федонюк М.А., Мерленко І.М., Бондарчук С.П., Жадько О.А. ОСОБЛИВОСТІ ПРОХОДЖЕННЯ ПРОЦЕДУР З ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ (НА ПРИКЛАДІ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ)	108
Чопко Х.І. ЕКОЛОГО-ПРАВОВІ ОЗНАКИ ТВАРИННОГО СВІТУ ЯК ОДНОГО ІЗ КОМПОНЕНТІВ ДОВКІЛЛЯ.....	111

Шарапова С.В. ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗЕМЕЛЬ ЛІСОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ...	114
Шульга М.В. АКТУАЛЬНІ ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬ.....	117

**Секція 3.
ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС. ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС**

Заборовський В.В. ДЕЯКІ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ МЕХАНІЗМУ СТРАХУВАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ АДВОКАТА.....	121
Ревуцька І.Е. ЗАХИСТ ПРАВ ДІТЕЙ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УГОРЩИНИ	124
Спесівцев Д.С. ДЕТЕРМІНАНТИ ПРОБЛЕМ ОХОРОНИ ТА ЗАХИСТУ МАЙНОВОГО ПРАВА ІНВЕСТОРА ПРИ ІНВЕСТИВАННІ ТА ФІНАНСУВАННІ ЖИТЛА В ОБ'ЄКТІ БУДІВНИЦТВА.....	127

**Секція 4.
ТРУДОВЕ ПРАВО, ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

Машевська Л.А. ДО ПИТАННЯ СТРОКІВ ЗВЕРНЕННЯ ДО СУДУ ДЛЯ ЗАХИСТУ СОЦІАЛЬНИХ ПРАВ ТА ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ.....	132
Щербюк Н.Ю. АКСІОЛОГІЧНІ ОСНОВИ НЕОБХІДНОСТІ ПРОТИДІЇ МОБІНГУ У СФЕРІ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН: ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ.....	135

**Секція 5.
КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС. КРИМІНАЛЬНЕ ВИКОНАВЧЕ ПРАВО**

Кирик І.С. ОКРЕМІ НАПРЯМИ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ТОРГІВЛЕЮ ЛЮДЬМИ.....	137
Колб О.Г., Василюк І.М. ПРО РОЛЬ ЮРИДИЧНИХ ГАРАНТІЙ У МЕХАНІЗМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У СФЕРІ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ ПРИНЦИПІВ ГУМАНІЗМУ ТА ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ.....	140
Ступник Я.В., Козут М.Г., Личко К.Ю. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПОЛІТИКИ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ.....	143

**Секція 6.
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЮРИДИЧНИХ КЛІНІК В УКРАЇНІ**

Філюк О. С., Рожко М.І. ІНТЕРВ'ЮВАННЯ КЛІЄНТА ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕТАП НАВЧАННЯ В ЮРИДИЧНІЙ КЛІНІЦІ..	147
---	-----

Трибуна Молодого Науковця

Бзова Л.Г. КОНСТИТУЦІЙНА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ТА ЮРИДИЧНИЙ АРГУМЕНТ.....	150
Дармін М.О. ВИКОНАННЯ РІШЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ: ДІЇ ОРГАНУ ПЕРЕДСТАВНИЦТВА ЩОДО ВЖИТТЯ ЗАХОДІВ ЗАГАЛЬНОГО ХАРАКТЕРУ.....	152
Уваров А.О. ОЗНАКИ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА ВОЛОДІТИ, КОРИСТУВАТИСЯ І РОЗПОРЯДЖАТИСЯ РЕЗУЛЬТАТАМИ СВОЄЇ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ, ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	154
Юрков М.В. ДО ПИТАННЯ ПРО ПРИВАТИЗАЦІЮ ЗЕМЕЛЬ ДЕРЖАВНИХ І КОМУНАЛЬНИХ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	156
Аверін М.Ю. КРИМІНАЛІСТИЧНА ТЕОРІЯ ТАКТИЧНИХ ОПЕРАЦІЙ: СУЧАСНИЙ СТАН, ТЕНДЕНЦІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ.....	158
Андрощук А.Р. ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕЗАКОННУ ДІЯЛЬНІСТЬ НА ТЕРИТОРІЇ НПП «ГОЛОСІЇВСЬКИЙ»	161
Бабік В.С. ОСОБЛИВОСТІ У ПРАВОВОМУ СТАНОВИЩІ АГРАРНОЇ БІРЖІ.....	164
Багнюк Д. ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ ІНКЛЮЗІЇ У РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ.....	166
Горішня Є.Є. ФІЗИЧНА ОСОБА-ПІДПРИЄМЕЦЬ ЯК ОСОБЛИВИЙ СУБ'ЄКТ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ВІДНОСИН.....	169
Гаєва К.Г. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ.....	173
Головачук О.В. ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ АГРОХОЛДИНГАМИ В УКРАЇНІ.....	175
Господарик І.В. ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ПОСМЕРТНОГО ДОНОРСТВА В УКРАЇНІ.....	177
Єрменчук Х.М. ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІМПОРТУ ВИНА В УКРАЇНУ.....	181
Копець І.О., Позорецький Ю.В. ОСОБЛИВОСТІ Шлюбного ДОГОВОРУ ЯК ДжЕРЕЛА РЕГУЛЮВАННЯ МАЙНОВИХ ВІДНОСИН ПОДРУЖЖЯ В УКРАЇНІ.....	184
Крук Д. ТОРГІВЛЯ ЛЮДЬМИ В УКРАЇНІ: ПРИЧИНИ, ШЛЯХИ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ ТА КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ.....	187
Луцюк А.Л. ЕВОЛЮЦІЙНІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКОВИХ ТА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ.....	190

Лавриненко Т.С. ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНИМ ЖИТЛОМ ДІТЕЙ-СИРИТ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ.....	193
Панченко К.Д. ЩОДО ПОМ'ЯКШЕННЯ ПОКАРАННЯ АБО ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ ВАГІТНИМИ ЖІНКАМИ ЗГІДНО КРИМІНАЛЬНОМУ КОДЕКСУ УКРАЇНИ.....	196
Панчук В.М. ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО ЯК СУСПІЛЬНА НЕБЕЗПЕКА ККУ.....	198
Плісік І.В. СОЦІАЛЬНА ДОПОМОГА МАЛОЗАБЕЗПЕЧЕНИМ СІМ'ЯМ.....	200
Падалко І.В. ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ НІМЕЧЧИНИ.....	203
Петровська Ю.Ю. ПРОБЛЕМА ЛАТЕНТНОСТІ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ СТАТЕВОЇ СВОБОДИ ТА СТАТЕВОЇ НЕДОТОРКАНОСТІ	206
Погорецький Ю.В., Коpecь І.О. РІВЕНЬ БЕЗРОБИТТЯ В УКРАЇНІ ТА ПРАВОВІ ШЛЯХИ ЙОГО ПОДОЛАННЯ.....	209
Сабадирь В.О. ФІКСАЦІЯ ЕЛЕКТРОННИХ (ЦИФРОВИХ) ДОКАЗІВ.....	212
Сабадирь В.О. ДАЧНА ТА САДОВА ДІЛЯНКА: ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ.....	215
Савченко А.М. ШУМОВЕ ЗАБРУДНЕННЯ ЯК ЕКОЛОГО-ПРАВОВА ПРОБЛЕМАТИКА.....	218
Сокол О.М. ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДОБРОВОЛЬНОЇ УЧАСТІ У СИСТЕМІ ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО СТРАХУВАННЯ.....	222
Свищук О.В. ЩОДО ПИТАННЯ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ТРУДОВИХ КНИЖОК: ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛІКИ.....	226
Сосновська Ю.П. ДО ПИТАННЯ ПЛАГІАТУ.....	228
Тищенко Т.В. ДЕЯКІ ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ КОРПОРАТИВНОГО ТИПУ.....	231
Федорович А.В. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ.....	233
Черепаха Є.О. МІСТОБУДІВНИЙ КАДАСТР ЯК ПРАВОВИЙ ІНСТРУМЕНТ ОБЛІКУ МІСТОБУДІВНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ	237
Янюк К.В. ПРОБЛЕМИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ІНФОРМАЦІЙНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ.....	240
Яштух В.М. СТАН ЗЛОЧИННОСТІ НЕПОВНОЛІТНІХ В УКРАЇНІ	243
Язгуров Є.К. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕМЕЛЬ РЕКРЕАЦІЙНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ.....	247

На думку Н.А. Мяловицької, культурна автономія не пов'язана з відокремленням території. Її можна визначити як екстериторіальну форму самоорганізації груп населення за етнічною чи іншою ознакою з метою збереження та розвитку культури, а також взаємодії з державною владою для забезпечення захисту своїх прав та інтересів [2; с. 109]. Організаційними формами реалізації культурної автономії є різноманітні центри, громадські ради, земляцтва, асоціації, спілки, представництва в парламенті, уряді тощо. Вчена також зазначає, що на сучасному етапі державного будівництва в Європі зростає роль національно-культурної автономії, яка надає можливості для більш тісного взаємозв'язку індивідуальних прав людини з колективними правами етносу у разі відсутності умов для утворення територіальних форм національної автономії, тобто національно-культурна автономія стає ефективною формою поєднання колективних прав етносу з індивідуальними правами осіб, які до цього етносу належать.

Прикладами держав, які запровадили на своїй території національно-культурну автономію, є Бельгія, Фінляндія, Швеція, Норвегія, Австрія.

Використані джерела:

1. Ульяновцев П.В. Автономия как конституционно-правовая гарантия прав народов в многонациональном государстве: дис. ... кандидата юридических наук. М., 2009. 195 с.
2. Мяловицька Н.А. Автономія та її роль у державному будівництві (країни Європи): монографія. К. : Логос, 2009. 504 с.

ЗВЕРНЕННЯ ДО СУДУ ЯК СКЛАДОВА ПРАВА НА СУДОВИЙ ЗАХИСТ

Паскар А.Л.

*доцент кафедри процесуального права
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича, кандидат юридичних наук, доцент*

Євроінтеграційні процеси в яких бере участь Україна та ратифікація низки міжнародно-правових документів зумовлюють зобов'язання імплементації та дотримання багатьох європейських стандартів у всіх галузях суспільно-політичного життя держави, в тому числі і у діяльності органів судової влади. У першу чергу, це стосується забезпечення та гарантування механізму захисту прав особи шляхом встановлення ефективних засобів правового захисту у разі порушення прав, свобод та інтересів осіб.

Офіційне тлумачення Конституційним Судом України ч. 1 ст. 55 Конституції України підкреслює роль та гарантування можливості захисту прав і свобод у судовому порядку. Забороняється відмова у правосудді,

якщо особа звертається до суду з питань порушення її прав і свобод, створення перешкод для їх реалізації або наявності інших обмежень прав та свобод. Відмова суду у прийнятті позовних та інших заяв, скарг, оформлених відповідно до чинного законодавства, є порушенням права на судовий захист, яке, згідно конституційних положень, не може бути обмежене [1].

Право на судовий захист становить дієвий правовий інститут забезпечення, захисту та відновлення порушених, невизнаних, оспорюваних прав, свобод чи інтересів. Реалізація права особи на судовий захист передбачає наявність відповідного волевиявлення особи та закріплених у процесуальних кодексах певних умов, які в науковій доктрині отримали узагальнену назву передумови права на звернення до суду.

Метою звернення особи до судової інстанції є інформування суду про наявні порушення, прийняття судом заяви та відкриття провадження у справі. Виникаюча в межах цього процесуальна діяльність, буде орієнтована на встановлення дійсних обставин справи та вирішення правового спору. У той же час, суд не зобов'язаний відкривати провадження по всім зверненням осіб. Питання про відкриття провадження у справі вирішується суддею на етапі прийняття заяви і включає перевірку дотримання встановлених процесуальним законодавством сукупності вимог. Наприклад, ЦПК встановлює чіткі і однозначні вимоги щодо змісту та форми позовної заяви, щодо необхідності наявності цивільної процесуальної правоздатності та дієздатності для того, щоб стати учасником справи та ін. [2, ст. 46, 47]. Практична реалізація конституційного права на судовий захист також передбачає сплату судового збору, який стягується за подання до суду заяв, скарг, за видачу документів, а також у разі ухвалення окремих судових рішень [3].

Стосовно обов'язку особи сплатити судові витрати, ключовим питанням є дотримання вимоги щодо їх розумності та пропорційності. Конституційний Суд України у своєму рішенні стосовно даного питання зазначив, що заходи, які передбачені в законодавстві, повинні бути орієнтовані на досягнення легітимної мети та мають бути співмірними з нею [4]. Особливо гостро проблема розумності судових витрат стоїть для малозабезпечених верств населення. З метою створення та гарантування належних умов доступу до правосуддя таких осіб, Комітет Міністрів Ради Європи у Рекомендації № R (93) наголошує на те, що здійснення цивільних і політичних прав, зокрема тих, які закріплені ст. 6 і ст. 13 Європейської конвенції з прав людини, втрачає свою ефективність, якщо економічні, соціальні та культурні права не мають рівного захисту [5].

З огляду на вищезазначене, недостатнім є тільки законодавче закріплення права особи на захист порушених прав в судовому порядку. Необхідним і об'єктивно обумовленим є наявність дієвого механізму реалізації даного права. Саме суддя, як носій судової влади, перевіряє чи був дотриманий порядок звернення до суду та чи наявні передумови реалізації

права на судовий захист. Закріплені законодавцем умови звернення до суду не слід розглядати як створення штучних перепон в реалізації права на судовий захист. В першу чергу, ці обмеження виконують функцію своєрідних процесуальних фільтрів та є засобом попередження безпідставних та необґрунтованих звернень до суду та зловживанням наданим правом. Проте, зокрема, зазначено в Концепції вдосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні відповідно до європейських стандартів, де зазначена необхідність посилення відповідальності за недобросовісне користування процесуальними правами [6].

Передумови звернення до суду поділяються на дві групи: 1) суб'єктивні передумови (обумовлені характеристикою суб'єктів правового спору); 2) об'єктивні передумови (обумовлені специфікою предмета правового спору). До суб'єктивних передумов належать: цивільна процесуальна правоздатність особи, яка звертається до судової інстанції та особи, яка є потенційним відповідачем у справі (заінтересованою особою). Зазначимо, що особа наділяється правом звернення до суду одночасно з виникненням цивільної процесуальної правоздатності, тобто одночасно із виникненням здатності мати цивільні процесуальні права та обов'язки сторони, третьої особи, заявника, заінтересованої особи (ст. 46 ЦПК України). Цивільна процесуальна правоздатність – властивість, якою наділені всі фізичні та юридичні особи. Також до суб'єктивних передумов належить наявності у особи цивільної процесуальної дієздатності, під якою ЦПК України розуміє здатність особи особисто здійснювати цивільні процесуальні права та виконувати свої обов'язки в суді (ст. 29 ЦПК України). На відміну від цивільної процесуальної правоздатності фізичних осіб, яка виникає з моменту народження, цивільна процесуальна дієздатність виникає з моменту досягнення повноліття. Щодо цивільної процесуальної правоздатності і дієздатності юридичних осіб, то вона виникає з моменту їх державної реєстрації та внесення відповідних записів до державного реєстру.

Ще однією суб'єктивною передумовою реалізації права на звернення до суду є наявність процесуальної заінтересованості особи у захисті порушеного права, свободи чи інтересу.

Другу групу передумов звернення до суду становлять об'єктивні передумови, які в свою чергу поділяються на позитивні й негативні. Позитивними передумовами є правовий характер спору та віднесення справи до юрисдикції загальних судів. Вони називаються позитивними тому, що цивільне процесуальне законодавство визначає їх як необхідними, наявними для практичної реалізації права на звернення до суду. Негативні передумови (можливість звернення до суду пов'язана з їх відсутністю) включають: 1) відсутність такого, що набрало законної сили, рішення чи ухвали суду про закриття провадження у справі між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав, або судового наказу, що набрав

законної сили, за тими самими вимогами; 2) відсутність у провадженні цього чи іншого суду справи зі спору між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав; 3) відсутність рішення третейського суду, прийняте в межах його компетенції, щодо спору між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав, за винятком випадків, коли суд відмовив у видачі виконавчого листа на примусове виконання рішення третейського суду або скасував рішення третейського суду і розгляд справи в тому самому третейському суді виявився неможливим; 4) відсутність рішення суду іноземної держави, визнане в Україні в установленому законом порядку, щодо спору між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав; 5) настала смерть фізичної особи або оголошено її померлою чи припинено юридичну особу, які звернулися із позовною заявою або до яких пред'явлено позов, якщо спірні правовідносини не допускають правонаступництва (ч. 1 ст. 186 ЦПК України).

Отже, право на звернення за судовим захистом є одним з ключових прав особи, гарантії якого закріплені на рівні Конституції України та міжнародних актів. Реалізація права на судовий захист передбачає активне волевиявлення особи у формі звернення до конкретного судового органу та наявність передбачених процесуальним законодавством передумов. Відкриття провадження у справі та виникнення процесуальної діяльності суду і учасників справи з приводу розгляду і вирішення справи обумовлені належною реалізацією права на звернення до суду за судовим захистом.

Використані джерела:

1. Рішення Конституційного суду України від 25.11.1997 р. № 6-зп у справі за конституційним зверненням громадянки Дзюби Галини Павлівни щодо офіційного тлумачення частини другої статті 55 Конституції України та статті 248-2 Цивільного процесуального кодексу України (справа громадянки Дзюби Г.П. щодо права на оскарження в суді неправомірних дій посадової особи) URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v006p710-97#Text> (дата звернення 15.04.2021)

2. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004. №. 1618-IV (Редакція від 13.08.2020. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text> (дата звернення 21.04.2021)

3. Закон України «Про судовий збір» від 08.07.2011 № 3674-VI. Редакція від 27.02.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3674-17#Text> (дата звернення 19.04.2021)

4. Рішення Конституційного Суду України від 25.01.2012 № 3-рп/2012у справі за конституційним поданням правління Пенсійного фонду [...]. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v003p710-12> (дата звернення 19.04.2021)

5. Рекомендація № R (93) 1 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам про ефективний доступ до закону і правосуддя для

найбідніших верств населення від 8.01.1993 року URL: [www.scourt.gov.ua/.../Рекомендація%20№%20R%20\(93\)%201.doc](http://www.scourt.gov.ua/.../Рекомендація%20№%20R%20(93)%201.doc) (дата звернення 13.01.2021).

6. Про Концепцію вдосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні відповідно до європейських стандартів від 10.05.2006 № 361/2006. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361/2006#Text> (дата звернення 21.04.2021)

ПРО РІК РОБОТИ НИНІШНЬОГО СКЛАДУ КАБІNETУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Пундор Ю.О.

*доцент кафедри права
Луцького національного технічного університету,
кандидат юридичних наук*

Змістовне наповнення категорії «державотворення» не є вичерпним. Державотворчий процес є безперервним, адже держава, як організована суспільна структура, живе, розвивається, усучаснюється щодня.

Юридична енциклопедія містить насупне визначення державотворення, – це історичний процес будівництва держави, створення і розвитку її правових, політичних, економічних, ідеологічних, військових, фінансових та інших інститутів і забезпечення їх функціонування [1, с. 164].

До ключових визначальних чинників впливу на процеси державотворення науковці відносять такі, як: подолання негативних наслідків регіональної поляризації; утворення якісної, здатної до результативної діяльності управлінської еліти; формування цілісної концепції молодіжної політики для активізації участі молодіжного руху в державотворчих процесах; зміни взаємовідносин органів державної влади та засобів масової інформації; врахування національного менталітету; політична модернізація системи держави та державного управління; оптимізація системи публічного врядування [2].

Наприклад, науковець В.М. Семенов розглядає державотворення як сучасний процес створення, розбудови та модернізації системи влади, або як такий, що мав місце в історичному минулому та охоплює взаємовідносини індивідів, спільнот, політичних інститутів щодо реалізації своїх інтересів у сфері влади [2, с. 5].

Підведемо ризик, що органи державної влади, котрі реалізують функції держави на практиці, здійснюють державне управління, провадять реформи відіграють основну роль у державотворенні. Вважаємо за необхідне приділити увагу результатам виконання Програми діяльності Кабінету міністрів України у 2020 [3] році під керівництвом чинного Прем'єр-міністра Дениса Шмигала.